

Rekenkamer Leiderdorp

Jaarverslag 2010

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de rekenkamer Leiderdorp over de uitvoering van de werkzaamheden in het afgelopen jaar. De rekenkamer heeft tot taak het door de gemeente Leiderdorp gevoerde bestuur te onderzoeken op doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid. Dit ten behoeve van een beoordeling door de gemeenteraad.

De rekenkamer beoogt, via onderzoeksrapporten, een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van het bestuur, aan de transparantie van het gemeentelijk handelen en aan de versterking van de publieke verantwoording daarover.

De rekenkamer heeft in 2010 een tweetal rapporten afgeleverd: Jongerenwerk in Leiderdorp en een mysteryonderzoek naar het algemene e-mailadres. In dit jaarverslag wordt - beknopt - verslag gedaan van de conclusies van beide onderzoeken en de behandeling in de commissie/raadsvergadering. Voorts wordt de stand van zaken betreffende lopende onderzoeken vermeld en wordt aandacht besteed aan de regionale samenwerking en de financiën.

In 2010 heeft de rekenkamer afscheid genomen van zijn voorzitter, de heer Hans van Heyst. Hans is twaalf jaar lid geweest van de rekenkamer en heeft de laatste jaren de voorzittershamer gehanteerd. Langs deze weg wil de rekenkamer hem nogmaals hartelijk bedanken voor al zijn inspanningen. In 2010 is Bart Dekker als lid toegetreden, voor de personalia van alle vijf de leden mag ik u wel naar de laatste bijlage bij dit jaarverslag verwijzen.

Foort van Oosten
Voorzitter

Rekenkameronderzoek: Jongerenwerk in Leiderdorp

In 2009 is het rekenkameronderzoek naar het jongerenwerk uitgevoerd. Centraal in dit onderzoek stond de vraag: In hoeverre creëert de gemeente Leiderdorp voorwaarden voor effectief jongerenwerk?

De belangrijkste constatering in dat rapport was dat de gemeente Leiderdorp op een pragmatische manier invulling geeft aan het jongerenwerk. De rekenkamer concludeert dat met een aantal aanbevelingen aan de gemeenteraad de samenwerking van de uitvoerende instanties verder verbeterd kan worden. Door het invoeren van prestatieafspraken kan de slagvaardigheid verder vergroot worden.

In het voorjaar van 2010 is het rapport door het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad behandeld. Over de inhoud van het rapport en de doorlopen procedure heeft u in het jaarverslag van 2009 kunnen lezen (wegens vertraging bij het opstellen van het jaarverslag was het mogelijk de afronding van dat onderzoek op te nemen).

Rekenkameronderzoek: Mysteryonderzoek naar het algemene e-mailadres

Kort na de zomer heeft de rekenkamer het Mysteryonderzoek naar het algemene e-mailadres van de gemeente Leiderdorp uitgebracht. Met dit onderzoek is beoogd een aspect van de klantvriendelijkheid van de gemeente in beeld te brengen, teneinde waar mogelijk aan de hand van de bevindingen de dienstverlening te verbeteren. De gemeenteraad werd - als gevolg van de aard van het onderzoek - niet daarover geïnformeerd ten tijde van het onderzoek. De resultaten zijn gespiegeld aan het e-mailprotocol dat de gemeente hanteert. Dat heeft geleid tot een aantal aanbevelingen terzake een ontvangstbevestiging, de tijdige beantwoording, de inhoud en het protocol. In het najaar is het rapport in de commissie besproken.

Rekenkameronderzoek in voorbereiding

In de tweede helft van 2010 zijn voorbereidingen getroffen voor twee onderzoeken.

1. Benutting van externe subsidies

De rekenkamer is voornemens een onderzoek uit te voeren naar de verkrijging van subsidies. In hoeverre maakt de gemeente gebruik van subsidies die verstrekt worden door andere overheden en instanties als bron voor het voeren van eigen beleid? Zijn er mogelijkheden voor dergelijke financiering die de gemeente momenteel niet in beeld heeft?

Bij dit onderzoek willen wij ons concentreren op de (interne) organisatie van de gemeente op het terrein van (externe) subsidies. De volgende aandachtsgebieden zullen worden onderzocht:

1. Signaleren: is de gemeente op de hoogte van een subsidiemogelijkheid;
2. Aanvragen: wordt de subsidie op de juiste wijze aangevraagd.;
3. Verantwoorden: hoe ziet het interne administratieve beheer van de subsidietrajecten er uit.

Subvragen op deze onderdelen zullen naar inzicht geven in hoeverre door de gemeente Leiderdorp gebruik wordt gemaakt van (externe) subsidieprogramma's voor het realiseren van gemeentelijke beleidsdoelen en of hier nog verbeteringen in mogelijk zijn.

2. Inhuur derden

In het coalitieakkoord 2010-2014 van de gemeente Leiderdorp geldt als een van de uitgangspunten van het financiële beleid dat de inschakeling van externe deskundigen wordt beperkt. Dat leek de rekenkamer een goede aanleiding een onderzoek te starten naar de inhuur van derden. Tijdens de voorbereiding bleek dat het Cluster Control van de gemeente recent naar hetzelfde onderwerp een intern onderzoek had ingesteld en daarover heeft gerapporteerd (d.d. 17-11-2010).

De rekenkamer acht het ongewenst zo kort daarna een soortgelijk onderzoek te starten. Wel waren er enkele vragen over de implementatie van de conclusies en aanbevelingen in het interne rapport. Hierover is begin januari 2011 met de gemeentesecretaris gesproken. Daarbij is gebleken dat nadere beleidsvorming over externe inhuur zal plaatsvinden in het Shared Services Centrum (SSC) dat per 1 januari 2011 in regionaal verband is gestart. Inhuurbeleid is een van de taken van dit SSC.

De rekenkamer heeft het voorgenomen onderzoek naar inhuur derden daarom opgeschort. Eind 2011 zal worden bekeken in hoeverre het inhuurbeleid binnen het SSC is geëxpliciteerd en of het zinvol is dan alsnog het onderzoek te starten.

Website

De rekenkamer heeft op de website van de gemeente Leiderdorp een eigen pagina. Op deze site wordt informatie gegeven over de rekenkamer en de leden. De rekenkamer heeft de uitgebrachte onderzoeken naar pdf-formaat omgezet en deze zijn digitaal raadpleegbaar.

Externe contacten en kennisopbouw

Overleg regio Holland-Rijnland

De rekenkamer onderhoudt nauwe banden met de rekenkamers in de directe omgeving. Zo vindt sinds enkele jaren met enige regelmaat overleg plaats met de rekenkamers in Holland-Rijnland. Het doel van de bijeenkomsten is uitwisseling van ervaringen en kennisoverdracht.

Op 30 maart 2010 heeft het regionaal overleg plaatsgevonden in het gemeentehuis van Leiderdorp. De burgemeester heeft de aanwezigen welkom geheten en verteld over de onafhankelijke rekenkamer Leiderdorp en de nuttige functie die de rekenkamer voor het gemeentebestuur kan vervullen. Vervolgens is gesproken over de onderwerpkeuze voor een gezamenlijk rekenkamer(commissie)onderzoek.

Gezamenlijk onderzoek regio: Toezicht op naleving Leerplichtwet

In 2010 is in regioverband gewerkt aan het opstellen van een gezamenlijk onderzoeksvoorstel. Carsten Hof, lid van de rekenkamer Leiderdorp, is voorzitter van de werkgroep die het onderzoek begeleidt. Besloten is de uitvoering van de Leerplichtwet te onderzoeken, een onderwerp dat voor alle aan het onderzoek deelnemende gemeenten interessant is. De uitvoering van de Leerplichtwet is neergelegd bij het samenwerkingsverband Holland Rijnland. Het onderzoek zal naast de uitvoering door Holland Rijnland ook ingaan op de controlerende en kaderstellende taken van de gemeenteraden. Het onderzoek wordt vanaf februari 2011 uitgevoerd. De kosten van het onderzoek worden door de deelnemende gemeenten verdeeld volgens een overeengekomen verdeelsleutel.

Kennisopbouw

Op 28 mei zijn leden van de rekenkamer aanwezig geweest bij het congres van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies in het Huis der Provincie Gelderland. Naast plenaire behandeling van de onderwerpen 'Responsiviteit van rekenkamers: relevantie en risico' en 'Het slimme onbewuste' zijn de volgende workshops gevolgd: 'PR: Public Rekenkamers?' en 'De narekenbaarheid van de rekenkamer'. Ten slotte is kennisgenomen van posterpresentaties van diverse onderzoeken van rekenkamers uit het hele land.

Overleg met de fractievoorzitters

Op 14 juni heeft overleg plaatsgevonden tussen de fractievoorzitters van de raad en de rekenkamer in het bijzijn van de griffie. Enerzijds heeft dit overleg tot doel om de raad optimaal in de gelegenheid te stellen input te leveren op te onderzoeken onderwerpen door de rekenkamer en de stand van zaken van onderzoeken te

vernemen. Anderzijds vervult het overleg ook een belangrijke rol voor de rekenkamer - die toch wat op afstand van de gemeentelijke organisatie en politiek staat - bij het op de hoogte blijven bij de ontwikkelingen die spelen en relevant zijn voor het functioneren van de rekenkamer.

Presentatie rekenkamer aan de nieuwe raadsleden

Op 14 april 2010 heeft de rekenkamer de werkzaamheden toegelicht in een presentatie aan de raadsleden. Een korte introductie van de leden van de rekenkamer maakte deel uit van de presentatie. Inhoudelijke toelichtingen zijn gegeven over de wijze waarop onderzoek gedaan wordt en over de relatie tussen de gemeenteraad en de Rekenkamer. Ten aanzien van de lopende onderzoeken is de stand van zaken in beeld gebracht. Ten slotte is de Checklist Grote Projecten uitgedeeld, die de raad kan gebruiken bij de kaderstellende en controlerende taak.

Overleg met de gemeentesecretaris en burgemeester

Naast het overleg met de fractievoorzitters voert de rekenkamer periodiek overleg met de burgemeester en de gemeentesecretaris. De burgemeester is gesprekspartner vanwege zijn functie van voorzitter van de raad. Naast de lopende onderzoeken komen ook actuele ontwikkelingen in de raad aan de orde.

De gemeentesecretaris is als leidinggevende verantwoordelijk voor de ambtelijke organisatie. Met de gemeentesecretaris is onder meer gesproken over adequate informatieverstrekking van medewerkers van de gemeente aan de rekenkamer in het kader van lopende onderzoeken. Tevens dienen de overleggen om ervoor te zorgen dat de onderzoeken van de rekenkamer een passende plaats in het logistieke proces van de gemeente krijgen. Hiermee wordt voorkomen dat onderzoeken een onevenredig appèl doen op ambtenaren waardoor het reguliere werk in de knel zou kunnen komen.

Contacten met de griffie

Als gevolg van regelmatig telefonisch contact en contact via e-mail met Tineke Zantingh, Esther Abma en Daniëlle Kamperveen lopen de zaken voor zowel de griffie als de rekenkamer naar wens. Onder meer wordt de rekenkamer de knipselkrant via e-mail toegezonden, zodat de rekenkamer op de hoogte blijft van de actuele ontwikkelingen in Leiderdorp.

Overzicht Financiën

Budget en realisatie 2010

De raad heeft voor het begrotingsjaar 2010, evenals in 2009, een budget van € 38.062,00 gereserveerd voor de rekenkamer. Dit budget is in 2010 slechts in beperkte mate aangesproken vanwege een drietal redenen:

- afronding van het jongerenonderzoek vond plaats in 2010, maar de externe kosten werden vrijwel geheel in 2009 gemaakt;
- personele bezetting van de rekenkamer, we namen afscheid van onze voorzitter en verwelkomden pas later in het jaar ons nieuwe lid;
- verlate opstart van het onderzoek naar benutting externe subsidies; dit onderzoek was budgettair voorzien voor de 2^e helft van begrotingsjaar 2010 maar zal in 2011 geboekt worden.

Verantwoording 2010

De uitgaven van de rekenkamer in 2010 bedroegen in totaal € 18.475,60

De uitgaven bestaan uit de volgende posten:

- Veldonderzoek door derden:	€ 5.010,00
waarvan:	
€ 4.500,00 tbv het mystery-onderzoek naar het algemene e-mailadres van de gemeente Leiderdorp en	
€ 510,00 tbv de presentatie van het jongerenonderzoek en de beantwoording van aanvullende vragen.	
- Presentiegelden en declaraties:	€ 8.871,76
- kosten advertentie werven rekenkamerlid 2010	€ 3.552,00
- Symposia, studiekosten en contributies	€ 715,00
- Overige uitgaven	€ 619,34
- Uitgekeerde korting op wervingsadvertentie nieuw lid 2009	€ 292,50 (-/-)
	€ 18.475,60

Toevoeging aan de Reserve Rekenkamer

Het verschil tussen de begroting en de werkelijke uitgaven wordt toegevoegd aan de Reserve Rekenkamer. De toevoeging over 2010 zou hiermee € 19.586,40 zijn.

De Reserve Rekenkamer is in 2003 gevormd met het oog op de per jaar schommelende uitgaven van de rekenkamer en de ambitie om naast één jaarlijks periodiek onderzoek ook een wat groter onderzoek te kunnen doen. Met de vorming van deze reserve is de uitvoering van het door de rekenkamer gewenste onderzoeksprogramma gewaarborgd.

Per ultimo 2009 was de reserve € 39.336,53; het maximumbedrag dat conform het besluit van de gemeenteraad op de balans ten bate van het rekenkamerwerk gereserveerd mag worden is € 50.000,00. Het batige saldo 2010 zal daarom gesplitst worden in een bedrag van € 10.663,47 dat zal worden toegevoegd aan de Reserve Rekenkamer en een vrijval van € 8.922,93 in de jaarrekening van de gemeente Leiderdorp.

Verwachtingen voor boekjaar 2011

De rekenkamer spreekt voor 2011 de verwachting uit dat minimaal 2 onderzoeken afgerond en opgeleverd worden, te weten Benutting externe subsidies en het regionale onderzoek naar de Naleving van de Leerplichtwet, mogelijk aangevuld met een derde onderzoek dat nog in voorbereiding is. Op basis van deze verwachting wordt een beroep op de Reserve Rekenkamer van ongeveer € 12.000,00 voorzien.

Bijlage 1. Groslijst onderwerpen

De criteria voor onderwerpen op de groslijst zijn politieke actualiteit, een substantiële financiële omvang en twijfel omtrent de uitvoering.

Groslijst onderzoeksonderwerpen, in willekeurige volgorde:

- (Toekomstige) exploitatielasten SCW
- WABO
- MEAS-locatie
- Frontoffice / invulling burgercontacten
- Huisvesting gemeentelijke diensten
- Implementatie WMO
- Kostendekkendheid sportaccommodaties
- Kostendekkendheid leges/tarieven
- Registratie vastgoed
- Subsidieverantwoording
- Planmatig wegenonderhoud
- Wachtgeldregelingen
- Sportbeleid
- 213a-onderzoeken
- Evaluatie productsubsidies

Bijlage 2. Afgeronde onderzoeken

De rekenkamer Leiderdorp heeft in de afgelopen jaren de volgende onderzoeksrapporten aan de gemeenteraad gepresenteerd:

- * De Wet Voorzieningen Gehandicapten (2001)
- * Inhuur van Derden (2002)
- * PPS- De Leyhof (2003)
- * Gebruiksvergunningen (2003)
- * Subsidiebeleid (2004)
- * Seniorenbeleid (2005)
- * Evaluatie onderzoeken rekenkamer 2000-2004 (2006)
- * Quick scan begroting 2007 (2007)
- * In het kader van verder kijken: onderzoek naar regionale samenwerkingsrelaties (2008)
- * Risicomanagement W4 (2009)
- * Rapport inzake onderzoek specifieke besteding bouw nieuwe gemeentehuis (2009)
- * Jeugd- en Jongerenbeleid (2010)
- * Checklist Grote Projecten (2010)
- * Mysteryonderzoek naar het algemene e-mailadres van de gemeente (2010)

De recente rapporten zijn beschikbaar via de pagina van de rekenkamer op de website van de gemeente.

Bijlage 3. Samenstelling rekenkamer

Voorzitter: **Foort van Oosten** (1977) is na zijn studie rechten werkzaam geweest als advocaat op een advocatenkantoor in Rotterdam en sinds 2006 in dienst bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Daarnaast is hij actief als gemeenteraadslid te Schiedam.

Lid van de rekenkamer vanaf september 2006.

Secretaris: **Irene Gerrits** (1975) is politicoloog en werkzaam bij de provincie Zuid-Holland als ambtelijk secretaris. Daar is zij belast met de bestuurlijke overleggen voor natuur- en recreatieschappen: gemeenschappelijke regelingen van gemeenten met de provincie. Hiervoor was zij beleidsadviseur in de gemeente Rotterdam en in die functie betrokken bij opstellen en toetsing van begroting en jaarstukken.

Lid van de rekenkamer vanaf september 2006.

Penningmeester: **Albert de Koning** (1970) is afgestudeerd in de Bedrijfseconomie (EUR) en volgt de postdoctorale opleiding tot Registercontroller. Hij is werkzaam bij KPN als manager Operations Shared Service Center Accounting.

Vanaf 2003 lid van de Raad van Toezicht van Rijnhart Wonen.

Lid van de rekenkamer vanaf september 2006.

Lid: **Carsten Hof** (1969) is afgestudeerd in de Bestuurskunde (Leiden). Hij is werkzaam bij de gemeente Den Haag als programmamanager bezuinigingen bij de Dienst Stedelijke Ontwikkeling. Daarvoor heeft hij gewerkt bij concerndirectie Financiën en meegewerkt aan de begroting, marap en jaarrekening van de gemeente en was hij projectleider herindeling Den Haag en omstreken.

Lid van de rekenkamer vanaf december 2007.

Lid: **Bart Dekker** (1957) is politicoloog en werkzaam als algemeen directeur van Research voor Beleid en van het Instituut voor Onderzoek van Overheidsuitgaven (IOO), en tevens lid van de directieraad van Panteia. Hij is hoofdredacteur van Basis, Tijdschrift voor Beleidsonderzoek, en doceert beleidsonderzoek en beleidsevaluatie aan de Erasmus Universiteit en het ROI. Eerder was hij secretaris van Partners in de Rijnstreek, voorzitter van de Stichting Leerwegen in Rijnland en lid van de Bestuurscommissie van het Da Vinci College te Leiden.

Lid van de rekenkamer vanaf oktober 2010.

